Tanulni, tanulni, tanulni!

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

I. ÉVFOLYAM, 13. SZÁM. Ára: 30 fillér. 1959. OKTÓBER 6.

Tanácskoztak a kultúrmunkások

A lakásépítkezésekről

Kollégiumi közösségek élete

A hatvanas évek felé

Végéhez közeledik századunk hatodik évtizede. A naptárakról s az előnyomott levélpapírokról lekerül a 195... és 196... foglalja el a helyét. Az évtized fordulójának nemzedéke ma még szinte felmérhetetlen jelentőségű események részese és tanúja. Hruscsov elvtárs amerikai látogatása, a szovjet leszerelési javaslatok, a Lenin atomjégtörő-hajó vízrebocsátása, a szovjet holdrakéta diadalútja — hogy csak néhányat említsünk. Ezek az események messze előre mutatnak.

Ebben a helyzetben fokozott felelősségérzettel készül hazánk a Magyar Szocialista Munkáspárt VII. kongresszusára. Az MSZMP Központi Bizottsága azon a napon tette közzé a november 30-ra összehívott kongresszus irányelveit, amikor Hruscsov amerikai látogatásának befejezéseként véget értek Eisenhower elnökkel folytatott bizalmas tanácskozásai, azon a napon, amikor a szovjet kormányfő útjának sikerei, a szovjet kormány javaslatai az általános és teljes leszerelésre, s a kiadott közös nyilatkozat új reményekkel töltötte el az emberiséget.

Mi is a béke győzelmére alapozzuk jövőnket, s ezért üdvözöljük örömmel a Hruscsov—Eisenhower találkozó közös közleményének reményteljes szavait, s készülünk fel megnövekedett bizalommal, megsokszorozott erővel a párt által a következő évekre kitűzött alapvető feladatok megoldására.

„Befejezzük a szocializmus alapjainak lerakását, meggyorsítjuk a szocializmus építését hazánkban" — mondják a kongresszus irányelvei, s meghatározzák a népünk előtt álló legfontosabb feladatokat az elkövetkező évekre.

„A hároméves terv túlteljesítésével teremtsünk magasabb indulási alapot új ötéves tervünkhöz. Készítsük el új ötéves tervünket, aminek megvalósításával érjük el, hogy az ország ipari termelése az 1958 végéig elért színvonalhoz képest 1965 végére legalább 65—70 százalékkal, a mezőgazdasági termelés az 1954—1958. évek átlagához viszonyítva 30—32 százalékkal növekedjék. A termelés növelését az iparban elsősorban a termelékenység 37—40 százalékos emelkedésével érjük el. A nemzeti jövedelmet legalább másfélszeresére növeljük, és annak helyes elosztásával is biztosítjuk a termelőerők gyorsabb fejlesztését, az egy főre eső reáljövedelemnek legalább 26—29 százalékkal, a lakosság fogyasztási alapjának pedig 40—45 százalékkal való emelését."

Nincs olyan ember közöttünk, akit e célkitűzések nem érintenek közvetlenül, nemcsak mint a tervek megvalósulása nyomán, az emelkedő életszínvonal részesét, hanem e feladatok megvalósításának harcosát is.

Az ötéves terv országos méretekben kibontakozó vitájában különösen nagy feladatok hárulnak tanszékeinkre. Reméljük, hogy oktatóink közül minél többen részt vesznek ebben, a tartalékok lelkiismeretes feltárásában, a ma még gyakorta megtalálható fegyelmezetlenség, kényelemszeretet, hozzánemértés és hiányos felkészültségből fakadó pazarlás felszámolásában, nemcsak az oktatómunka színvonalának emelésével, hanem konkrét javaslatokkal is.

Az ötéves terv előirányzatai közvetlenül érintik egyetemünk valamennyi hallgatóját is, hiszen még I. éves hallgatóink is, akik az ötéves terv vége felé fejezik majd be az egyetemet, mint közgazdászok, az ipar, a mezőgazdaság, a kereskedelem s a pénzügyek közvetlen irányítói — maguk is részt vesznek második ötéves tervünk valóraváltásában.

Célkitűzéseink megvalósításának döntő politikai feltétele pártunk egysége, s a párt és a tömegek közötti kapcsolatok még szilárdabbá tétele.

A Magyar Szocialista Munkáspárt eszmei és szervezeti egysége kétfrontos küzdelemben jött létre. Egyfelől eszmei harcban szétzúzta az ellenforradalom idején lelepleződött revizionizmust, és következetesen folytatja ellene a harcot, hogy kiverje utolsó menedékéből is. Másfelől fontos politikai és személyi következtetéseket vont le az MDP vezetőségének „baloldali" hibáiból, és harcol a dogmatizmus és szektásság ellen, amely helyenként újra jelentkezik — többek között — a pártonkívüliekkel szembeni indokolatlan bizalmatlanságban. A párt leküzdötte a revizionizmus iránti békülékenységet és nem engedett a „baloldali" szektás befolyásnak — szögezik le a VII. kongresszus irányelvei.

A párt egységének megszilárdulása tette lehetővé a párt és a tömegek közötti kölcsönös bizalom fokozódó megerősödését. Joggal állapítják meg az irányelvek, hogy az elmúlt három év minden eredménye a párt és a nép növekvő egységét példázza, s a magyar nép az ellenforradalom leverése óta eltelt csaknem három év alatt saját tapasztalatai alapján győződött meg arról, hogy a párt, a forradalmi munkás-paraszt kormány politikája a nép érdekeit eredményesen és jól szolgálja. Ez a politika a széles dolgozó tömegek bizalmát, cselekvő támogatását élvezi.

Pártszervezetünk a vezetőségválasztó taggyűlések után most az egyetemi pártértekezletre készül, ahol a pártbizottság beszámol több éves munkájáról, s megválasztják az új pártbizottságot és a küldötteket a kerületi pártértekezletre. A pártértekezlet egyetemünkön — éppúgy, mint a pártkongresszus országos méretekben — már a 60-as évek felé mutat, nemcsak a politikai munkában, hanem az egyetemi oktató-nevelő munkában is. A vezetőségválasztó taggyűlések tapasztalatai azt mutatták, hogy az egyetem kommunista dolgozói és hallgatói átérzik felelősségüket, látják feladataikat országos és egyetemi méretekben is, s felkészültek a 60-as évek kemény munkájára. Kívánjuk, hogy a taggyűlések lelkes hangulata és építő szelleme gyűrűzzék tovább, a pártértekezlet adjon új lendületet az egyetemen folyó politikai munkának, méltót azokhoz a döntő jelentőségű bel- és külpolitikai eseményekhez, melyek időszakában tanácskozik.

A KISZ-munka fellendítéséért

A KISZ munkatervéről

Az 1959—60-as tanévben egyetemünkön nagyon megnőtt a KISZ-szervezet szerepe és súlya. Egyrészt számbeli növekedésének, másrészt munkája általános javulásának a következménye ez. Tevékenysége kiterjed az egyetemi életnek szinte minden területére, s különösen sokat foglalkozik a hallgatók problémáival. Nem érdektelen áttekinteni tehát, hogy a tanév időszakára vonatkozó munkatervében milyen fő célkitűzéseket állít maga elé, melyeket meg kell oldania.

A KISZ politikai szervezet. Ebből egyértelműen következik, hogy igen nagy feladatok hárulnak rá a politikai és ideológiai nevelés területén. Ezeket a feladatokat a múltban a faliújság, a „Közgazdász" segítségével, a politikai akadémián tartott előadásokkal is, s még sok más módon igyekeztünk megvalósítani, s nyugodtan mondhatjuk, jelentős eredménnyel. Ugyanakkor nem elégedhetünk meg a hallgatók általános politikai tájékozottságával — ami pedig a közgazdászoknál szakmai követelmény is.

Nem lehetünk elégedettek a KISZ-tagok aktivitásával, áldozatkészségével,

valamint a KISZ-vezetők és a KISZ-tagok, illetve a kiszisták és a KISZ-en kívüli fiatalok mindennapi kapcsolatának alakulásával sem.

Munkatervünk tehát ezekkel a kérdésekkel foglalkozik. Célul tűzi ki például a politikai órák rendszeres megtartását, melyek keretében a sajtóban megjelenő aktuális és fontos problémákkal ismerkednek meg a hallgatók — előadások és viták formájában —, s választ kaphatnak a bennük felmerülő, számukra nem világos kérdésekre. A politikai órák anyagának előkészítésénél a KISZ igénybe veszi az oktatók támogatását, sőt, irányítását, de az órák bevezetését és az előadások megtartását az első évfolyam kivételével, ahol azt még az oktatók végzik, már a hallgatókra bízza. A politikai órákat szemináriumonként fogjuk megszervezni. A részvétel a KISZ-tagok számára kötelező. A KISZ-csoportokra az a feladat is hárul, hogy minden hallgatót meggyőzzenek a politikai órák hasznosságáról, és elérjék, hogy azokon a KISZ-en kívüliek is részt vegyenek, mégpedig jól felkészülten.

A politikai akadémia keretében ebben az évben is rendezünk olyan előadásokat, amelyek gyarapítják a részvevők általános műveltségét is.

Egyetemünkön is gyakran felvetődik még a vallásos világnézet kérdése. A KISZ a filozófia tanszék oktatóinak segítségével ezzel a problémával foglalkozó beszélgetéseket szervez, ahol a hallgatók választ kapnak majd az ezzel kapcsolatos kérdéseikre.

Bár a szervezeti fegyelem megszilárdításában jelentős eredményeket értünk el, még mindig találkozunk azzal a jelenséggel, hogy egyes KISZ-tagok szinte semmiféle társadalmi munkát sem végeznek, mások viszont annyit, hogy a tanulásra már jóformán alig jut idejük. Pedig a vezetőknél rendkívül fontos, hogy jó tanulmányi eredményt érjenek el, hisz enélkül nincs tekintélyük, s főként nincs erkölcsi alapjuk ahhoz, hogy a tanulmányi fegyelem megszilárdulását követeljék.

A tanulmányi munka megjavítása egyik legfontosabb és legsürgősebb feladatunk. A KISZ-csoportok felelősséggel tartoznak nemcsak a tagjaik, hanem a szemináriumukhoz tartozó KISZ-en kívüliek tanulmányi munkájáért is, és szükség esetén ösztönzést, segítséget is kell adniuk a gyengébben tanulóknak.

A KISZ az elkövetkező időben nagy gondot fordít a diákszállók kollégiumokká való átszervezésére. A kollégiumok ugyanis nagy erőt jelentenének, komoly támogatást nyújthatnának a feladatok megoldásához. Itt nem térünk ki ennek részletes ismertetésére, csupán egyetlen kérdésre: Miért idegenkedik a hallgatók egy — bár a tavalyinál sokkal kisebb — része a kollégiumtól? Véleményünk szerint azért, mert nem értik meg, hogy miről van szó! A kollégiumtól formai változásokat, nagyobb kötöttséget stb.-t várnak elsősorban. Pedig nem ez, hanem a tartalmi változás a lényeges. A diákszállók inkább csak fedelet, de nem otthont nyújtottak a hallgatóknak. A kollégiumok otthont is jelentenének azáltal, hogy az elvtársi közösségek képeznék munkájuk alapját. Lényegük az öntevékeny irányítás, az önként vállalt munka és a közösen elfogadott szabályzat.

A legkomolyabb eredmények — kis merészséggel már így is írhatjuk — e téren a Veres Pálné utcai kollégiumban születtek. Itt a közösségek foglalkozásait mind színvonalasabbá akarják tenni, és az évente két nap önként vállalt fizikai munka végzését is jól szervezik.

A munkaterv is tükrözi, hogy a KISZ nagyon sok lehetőséget biztosít a hallgatóknak a szórakozásra, és esetleges művészi képességeik kifejlesztésére is. A tánccsoportnak és az énekkarnak külső fellépéseket biztosít, s a jó kultúrmunkát végzők számára külföldi utazást készít elő.

A fotószakkörben például hasznos gyakorlati ismeretek elsajátítására is lehetőség nyílik.

Szeretnénk, ha kultúregyütteseink munkájában minél többen vennének részt. Ez élményt, szórakozást és művelődési lehetőségeket is jelentene a részvevők számára, s alapot nyújtana ahhoz, hogy együtteseink a jövőben is képesek legyenek komoly eredmények elérésére.

A sport terén a KISZ elsősorban tömegversenyeket (például teremfoci) fog szervezni.

A sok feladat közül, melyeknek elvégzése a KISZ-re hárul, csak a legfontosabbakat említettük meg. Nyilvánvaló azonban, hogy már ez is komoly munkát ró a KISZ-tagokra. Ezért hangsúlyoznunk kell, hogy a tanulást sem hanyagolhatják el, hiszen végzett társadalmi munkájuk értéktelenné válik, ha közben nem tesznek eleget elemi, legfontosabb kötelességüknek.

Tanuljunk szorgalmasan, szívósan, s emellett végezzünk odaadó munkát a KISZ-ben. Ilymódon leszünk többek mi, s gazdagabb dolgozó népünk!

Zelkó Lajos

A vezetőségválasztó taggyűlések hozzászólásaiból

Lapunk folyamatosan közölni fogja a megtartott MSZMP vezetőségválasztó taggyűlések legérdekesebb, egyetemünk tanulmányi és politikai munkáját elősegítő hozzászólásait.

Az Általános Kar szeptember 23-i párttaggyűlésén elhangzottakból:

Fóris György (IV. évfolyam) az oktatókról és hallgatók viszonyáról, a nevelő tanárok problémájáról szólva mondotta: „...hiba, hogy az előadások szüneteiben a tanárok nem beszélgetnek a hallgatókkal, hanem vagy magukban sétálnak a folyóson, vagy elmennek a tanszékre. Az ilyen beszélgetéseknél pedig sok problémáról szerezhetnének tudomást, megvitathatnák az előadást stb. ... Ugyanakkor maguk a hallgatók s elsősorban a munkás-paraszt származásúak menjenek a tanszékekre konzultációt kérni..."

Szamarasz Oresztisz pártösztöndíjas: „Az oktatás, nevelés is. Gondolni kell arra, hogyan lehet az oktatást hatékonnyá tenni ebből a szempontból is. Egyes tanárok semleges hangon beszélnek az előadáson. A kommunista tanár nemcsak tanár, hanem kommunista is — nemcsak tudnia kell a tárgyát, hanem lelkesen is kell előadnia.

Bandula elvtárs a folyamatos tanulás külső feltételeiről beszélt: mint levelező hallgatónak az első és második évfolyamon sok nehézségem volt. Decemberben kaptam meg a jegyzeteket olyan levél kíséretében, mely felhívja a figyelmet a rendszeres, folyamatos tanulásra... ...Amikor közölték, hogy pártösztöndíjasként a nappali tagozaton folytathatom tanulmányaimat, a különbözeti vizsgához szükséges anyagot is csak jóval később, Sásdi elvtárs erélyes közbelépésére sikerült megkapnom. Most is van probléma. A statisztika jegyzet a III. évfolyamon csak decemberben jelenik meg, ezzel nem lehet egyetérteni.

Farkas elvtárs, a Filozófia Tanszék vezetője: a párttagság jórésze nehezen találja meg azt a hangot, amelylyel eredményesen tud közeledni a pártonkívüliekhez. És sokak úgy vélik, hogy az együttműködés érdekében háttérbe kell szorulnia a politikai nevelőmunka végzésének azokban a kérdésekben, amelyek ellenkezést válthatnak ki egyesekből. Ez nagyon helytelen és káros felfogás.

Tízéves a Kínai Népköztársaság

Az egész nép tanul

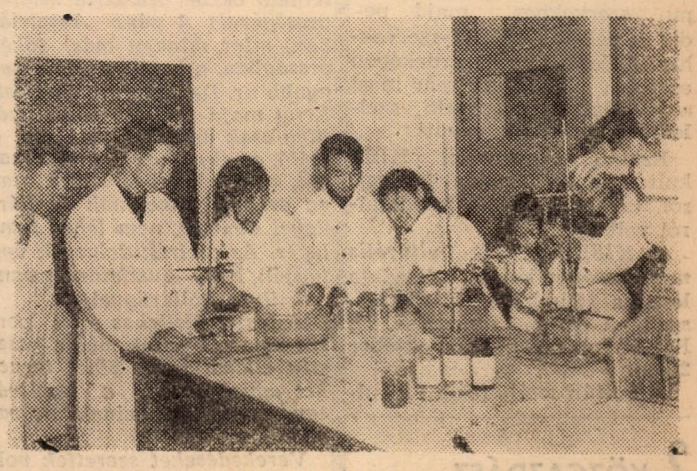

A munkások iskolájában is alapos és színvonalas az oktatás

Vidám sétahajózás — sajnos zene nélkül

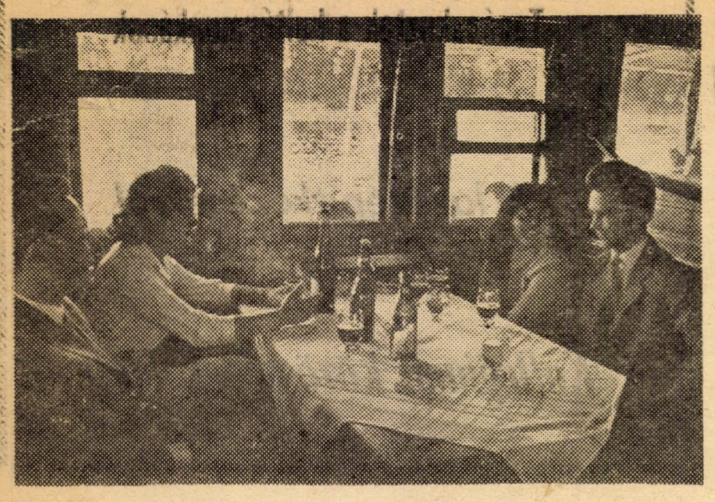

Az étteremben is nagyon jó a hangulat

Elsőéveseink, de a felsőbb évesek is örömmel, vidáman siettek szeptember 19-én négy óra tájban a Vigadó téri hajóállomás felé, hogy az egyetemi KISZ-bizottság első rendezvényén, a zenés sétahajózáson részt vegyenek.

Induláskor a hangulat kitűnőnek ígérkezett — hamar megalakultak a kisebb-nagyobb csoportok a hajó fedélzetén, akik vidáman beszélgettek, játszottak — esetleg ismerkedtek. Azonban fél óra, egy óra múlva a társaság érdeklődni kezdett: mi van az ígért zenével? Táncolni szeretnénk!

Sajnos a zene csak ígéret maradt. A hajóról délelőtt leszerelték a mikrofont, s a zenéhez szükséges összes kellékeket — s a sétahajózás rendezőségét, az egyetemi KISZ-bizottságot, csak a hajó indulása előtt egy órával értesítették. A rendezők minden igyekezete hiába volt már akkor — zenészeket nem tudtak szerezni egy óra leforgása alatt — s így a zenés sétahajózásból majdnem unalmas hajókázás lett.

Ezért a hajóstársaság is felelős.

A kellemetlen incidens ellenére sem volt rossz azonban a hangulat, s végig vidám énekszóval, tréfálkozással telt el az idő.

Nagyon sajnáljuk, hogy gólyáinkat ilyen — saját hibánkon kívül — kissé elrontott mulatsággal fogadtuk, de reméljük, hogy az ezután következő rendezvényeink kárpótolják majd őket.

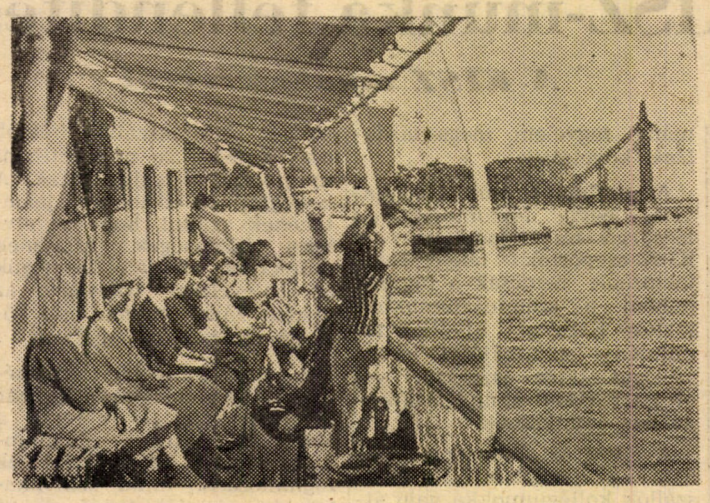

Elindulunk a hajóállomásról

KÖNYV-RÉSZLETAKCIÓ

Az egyetemi KISZ Bizottság részletfizetéssel egybekötött „könyvvásárt" rendez minden hó 25-én az aulában. Harminc, illetve hatvan forint összegű vásárlás esetén két-, illetve háromhavi részletben lehet a könyvek árát letörleszteni.

A könyvvásáron nemcsak szépirodalmi művek, hanem politikai és szakkönyvek, valamint művészettörténeti kiadványok, szótárak is kaphatók.

Eddig két alkalommal rendeztünk ilyen árusítást, és jelentős eredményt értünk el. Lehetővé tesszük a vásárlást azok számára is, akik nem kapnak ösztöndíjat. Minden héten kedden és pénteken 12—2 óráig a földszint 26-os teremben ügyeletet tartunk, ahol könyvek is kaphatók, ugyanakkor esetleges megrendeléseket és előjegyzéseket is felveszünk.

Szeretnénk felhívni a KISZ kultúraktívák figyelmét arra, hogy folytassanak ennek érdekében agitációt, hívják fel az érdeklődők figyelmét.

Minden könyvigényt igyekszünk kielégíteni, fordulj hát könyvterjesztőnkhöz, Brandhuber Ádámhoz (II. év. kül. ker. szakos), ő szívesen megad minden szükséges felvilágosítást.

Gondolkozz a dolgon és támogasd ezt a törekvésünket is!

A nyelvet tanulók figyelmét felhívjuk arra, hogy többféle szótárat lehet nálunk venni, szintén részletfizetésre. Ez különösen nagy könnyebbséget jelent a költséges szótárak esetében.

VÁROSNÉZÉS

Az egyik csoport a Gellérthegyről ismerkedik a várossal

A KISZ és a szakszervezet az első éves hallgatók részére városnézési körutat szervezett.

(Foto: Szökrön László)

Tanácskoztak a kultúrmunkások

Szeptember 21-én délután a IX. előadóteremben gyűlt össze 83 KISZ kultúraktivista, a marxizmus—leninizmus tanszék oktatói, hogy az egyetemi ifjúsági kultúrmunka helyzetét és feladatait megvitassák.

Huszár Ernő elvtárs, a KISZ V. B. kultúrfelelőse beszámolt a KISZ előtt álló kulturális feladatokról és az elért eredményekről. Kiemelte, hogy az MSZMP kulturális irányelvei alapján megindult kulturális forradalomból az egyetemistákra is komoly feladatok hárulnak. Ez nemcsak azt jelenti, hogy az egyetem falai között az általános műveltség minél magasabb színvonalra való fejlesztésére kell törekedni, hanem azt is, hogy az egyetem elvégzése után minden fiatalnak alkalmasnak kell lennie a kulturális nevelő munkára.

A következőkben Huszár elvtárs, az egyetemi KISZ-szervezet előtt álló kulturális feladatokról számolt be.

Az egyetemi KISZ kultúrmunka kb. egy év óta mutat komolyabb eredményeket. Az előző időszakban a KISZ kultúrmunka elhanyagolása azzal magyarázható, hogy a KISZ előtt ekkor rendkívül jelentős feladatok álltak (szervezet megszilárdítása), részben pedig a KISZ nem tett meg mindent a kulturális munka terén jelentkező feladatok megvalósítására.

A KISZ és kultúrosztály viszonya sem volt megfelelő — súlyos ellentétek voltak a két szerv között — mindkét fél hibájából —, s ennek az egyetemi kultúrmunka látta kárát.

A KISZ álláspontja szerint ezt a problémát akkor lehet jól megoldani, ha a KISZ kulturális munkáját és az egyetemi kultúrosztályt egyesítenék a KISZ Bizottság irányítása alatt.

Ennek megfelelően javaslattal fordulunk az egyetemi KISZ Bizottsághoz, valamint a párt- és állami szervekhez, majd pedig a felsőbb KISZ-szervekhez. A jobb munka érdekében azonban a két szerv már most a javaslatnak megfelelő szellemben működik együtt.

Ezután az egyetemi KISZ kultúrmunka jelenlegi szerveiről, s ezeknek főbb feladatairól volt szó.

A KISZ V. B. kulturális munkacsoportjának feladata lesz a filmklub irányítása, szellemi öttusa rendezése, a KISZ-klub megnyitása október 24-én.

A kultúrosztály főként a kultúrcsoportok szervezésével foglalkozik, melyeknek elsőrendő feladata lesz a KISZ kulturális seregszemléjén a minél jobb szereplést biztosítani. A kultúrosztály rendezi február 6-án a Közgazdász Bált, valamint 2-án az egyetemi Sportbált.

A klubban karonkét irodalmi kört, képzőművészeti és nyelvi kört szervezünk, s itt rendezik meg majd az „Ismerd meg hazádat!" előadássorozatot is.

STATISZTIKAI PÁLYÁZAT

A Statisztikai Tanszék pályázatot hirdet. A pályázat tárgya önálló statisztikai adatfelvétel végrehajtása, az adatgyűjtés megszervezésétől és végrehajtásától kezdve egészen az elemzésig.

A vizsgált „statisztikai sokaság" az egyetem hallgatóinak valamely köre, például egy évfolyam, egy szak hallgatói, egy kollégium lakói. Lehet a vizsgált sokaság a délelőtti hallgatók összessége is. Ez esetben az adatgyűjtés reprezentatív módszerrel hajtható végre.

A vizsgált téma:

„Mivel töltik szabad idejüket az egyetemi hallgatók?"

Ezen belül vizsgálandó a kulturális érdeklődés minden ága (szakmai és művészi) a sportolás, beleértve a kirándulásokat is, szórakozás stb.

A pályázaton minden III. és IV. éves hallgató részt vehet, akár egyénileg, akár kettenhárman kollektívában. A legjobb pályázatokat díjazzuk, esetleg folyóiratban való közlését elősegítjük.

MIÉRT?

... nem mutatkoznak be egyes előadók az első előadáson?

Igazán nem nagy kívánság a hallgatóságtól, hogy szeretné tudni, kinek az előadását hallgatja!

... nem tudnak tanulni a negyedéves kollégista lányok?

A Makarenkó utcai kollégiumban a tanulószobát nem használhatják, mert a fiúk emeletén van, s így nincs helyük a tanulásra.

Jó lenne valamilyen megoldást találni erre, mert ha már most is problémát okoz ez a helyzet, mi lesz vizsga és államvizsga időszakban?

... látogatják olyan csekély számban oktatóink az ifjúság rendezvényeit?

Hallgatóink nagyon sajnálják, hogy oktatóinkat nem érdeklik a közös megmozdulások, szórakozások.

... van 4 méteres táblára, fél méteres betükkel kiírva, hogy kötelező a ruhatár, avagy

... nincs ruhatár, ha már mindenki kabátban jár, mert a hőmérséklet reggelenként 0 Celsius fok felé közelít.

BÉCSI élmények

III. rész

Az osztrák sajtó némasága, különösebben persze senkit sem zavart, legfeljebb szerkesztőit. Valószínű, hogy közülük az értelmesebbek már a második napon belátták, menynyire megtépázza tekintélyüket az olvasók, még a reálisan gondolkodó polgári olvasók körében is, ostoba taktikájuk. Megállapodásukat — azt, hogy egy szót sem írnak a VIT-ről — ennek ellenére tartották. És ezen nem kell meglepődni. Igaz, a józan ész azt követelte volna, hogy írjanak. De, ha ennek az a következménye, hogy valamely nagy bank páncélszekrényei becsukódnak, márpedig minden bizonnyal erről volt szó, akkor józan ész ide, tekintély oda, az a biztos, ami a zsebben van „elv" alapján inkább nem írtak. Elvégre a pénz Ausztriában ma még nagyobb úr, mint az ész. Ezért nincs mit csodálkozni azon, hogy a tőkés laptulajdonosok nem a fejükben, hanem a pénztárcájukban hordják az eszüket. Ha Amerikában az elmúlt években magas prémiumokat fizettek a farmereknek, hogy ne vessenek magot a földbe, miért ne fizethetnének Ausztriában magas honoráriumot azért, hogy ne vessenek betűt a papírra, azaz, hogy ne írjanak a fesztiválról. A fesztivál megnyitását követő napon, amikor szinte az egész ország, de szerte az egész világon az ifjúság seregszemléjéről beszélnek, amikor Bécs lakóinak tízezrei a tüneményes megnyitó ünnepség varázsa alatt azt latolgatják, hogy a szebbnél szebbnek ígérkező gazdag programból mit nézzenek meg, a sajtó első oldalon

„Gengszterüldözés a tiroli hegyekben"

és hasonló rémtörténetekről ír, vagy azért, mert a fesztiválról semmit sem írnak. A lényeg az, hogy fizetnek és nekik minden más mellékes. Hogy ez becstelen dolog és nem egyeztethető össze Ausztria semlegességével? A pénz Ausztriában, mint minden más tőkés országban, a becsületnél is nagyobb úr. De hagyjuk ezt most. Erről majd később lesz szó. Még csak annyit, hogy az a sajtó, amely pénzért eladja magát, nem lehet becsületes, s az az ország, amelynek dollárügyei vannak, nem lehet semleges. Az osztrák dolgozók úgy tudják, hogy Ausztriának vannak ilyen dollárügyei.

A fesztiválellenes erők persze nem elégedtek meg a passzív ellenállással. Sötét terveket agyaltak ki, a fesztivál egyes rendezvényeinek megzavarására.

Verekedéseket szerettek volna provokálni, hogy ezzel bemocskolják a VIT tiszta, becsületes, békés jellegét. Egy alkalommal sikerült is kisebb összetűzést előidézniök, de ez a kísérletük is kudarcba fulladt. A felháborodott bécsi lakosok percek alatt szétverték a csavargókból, alvilági elemekből álló, kötekedő csoportot.

Szenzációra éhes nyugati tudósítók egy néhányan valami különös „véletlen" folytán, éppen arra jártak és filmezőgépeikkel, fényképezőgépeikkel azonnal akcióba léptek. Ők is csak nagy üggyel-bajjal tudtak a bécsiek haragja elől megmenekülni, maguk mögött hagyva fotofelszerelésük roncsait. Mire a rendőrség a helyszínre érkezett, már nem maradt más feladata, mint a bécsiek által „foglyulejtett" néhány huligán igazoltatása.

Az osztrák hatóságok egyébként törekedtek vállalt kötelezettségüknek eleget tenni és meghiusítani minden olyan kísérletet, mely a fesztivál rendezvényeinek megzavarását célozta. Különösen becsületesen álltak helyt az egyes rendezvények biztosítására kivezényelt rendőrök, akik közül igen sokan szívből együtt éreztek a fesztivállal.

Bécs terein és forgalmas útkereszteződéseinél úgynevezett információs sátrakat állítottak fel. Ezeknek az volt a rendeltetésük, hogy az oda betérőket a fesztivál ellen hangolják, lebeszéljék a VIT rendezvényeinek látogatásáról, és az ellenfesztivál rendezvényeire irányítsák őket.

Az első egy-két napban, főként olyanok, akik nem ismerték célját, néhányan betértek ezekbe a sátrakba, később azonban a kutya sem kereste fel őket. Így az ott tanyázó informátoroknak bőven volt idejük a sikertelenség okainak elemzésére, hogy megfelelő módon tájékoztathassák gazdáikat a kudarcról.

Hét nyelven hazudó lap

más szóval „Bécsi Hírek" címmel fesztiválellenes újság megjelenéséről is gondoskodtak. A lap fő feladata a küldöttek rágalmazása, a bécsi lakosság félrevezetése és a VIT programjának meghamisítása volt.

A lap munkáját, hasonlóan a már említett ellenakcióhoz, nem koronázta siker. Zömében a jól megérdemelt helyre, szemétgyűjtőbe került olvasatlanul. Ugy, ahogy a nyomdából kijött. Persze az sem volt különösebb megtiszteltetés számára, ha valaki átnézte, azután beletörölte cipőjét és úgy dobta a szemétgyűjtőbe. Ez főként azoknál fordult elő, akiknek kezébe első ízben került egy-egy példány.

Tisztesség ne essék szólván, az a „kitüntetés" ért bennünket, hogy magyar nyelven is megjelent a „Bécsi Hírek". Ugyan miről tudósította jámbor olvasóit? Semmi új —, közismert, régi hazugságokkal volt tele, olyanokkal, melyet értelmes ember már akkor sem hisz el, ha történetesen sohasem járt Magyarországon. Álljon itt tanulságul az egyik cikk címe — és most tessék jól megkapaszkodni — szó szerint idézve: „A Bakonyban harcoló szabadságharcos egységek júliusban sikeres ellentámadásokat vezettek a Kádár-csapatokkal szemben."

Egy más helyen, korábbi hazugságát „helyreigazítja" és tájékoztatja az olvasót, hogy a magyar VIT-küldöttség megérkezésekor még nem ávósokból állt, mint ahogy erről „téves" értesülés alapján akkor hírt adtak, de most már csupa ávós, vagy pártfunkcionárius gyermeke valamennyi, mert három nap után kicserélték az egész magyar küldöttséget. Na tessék! Bécsben tudtam meg, hogy én tulajdonképpen már nem is vagyok Bécsben. Azaz, hogy ott vagyok, de az már nem én vagyok. Engem már kicseréltek és én most az vagyok, akivel kicseréltek. Ezért vagyok mégiscsak Bécsben. — Hogy ez értelmetlenség? Senki sem állította, hogy a „Bécsi Hírek" értelmes dolgokról ír. Bármivel, de ezzel még a lap szerkesztőit sem lehetne vádolni.

Egyébként a magyar küldöttséggel szemben az említett szennylap kiadásán kívül egyéb akciókat is kiterveltek. Hogy mást ne is említsek: felvonultatták a disszidenseket, akik erre az alkalomra Nyugat-Németországból is kaptak erősítést. No, de erről majd a következő számban részletesebben is szó lesz.

Sok ezer résztvevő a rendezvényeken

Most még csak annyit, hogy az úgynevezett ellenfesztivál, a reakció gyülevész hadának minden mesterkedése ellenére, a világ ifjúságának nagy találkozója napról napra haladt előre a győzelem útján. Ezt az előrehaladást nem akadályozhatta meg semmiféle provokáció, semmiféle röplap, vagy plakát, akkor sem, ha ez a plakát vörös csillagra feszített krisztust ábrázolt. Nem sikerült a bécsi népet a legagyafurtabb módszerekkel sem elcsalogatni, vagy elrémisztení a VIT rendezvényeitől. Naponta sok ezerrel nőtt a rendezvények látogatóinak száma, és mennyire nőtt volna, ha nem szab határt növekedésének a színháztermek, előadótermek, sportpályák befogadóképessége. De a lelkesedés, a szimpátia kitört a színházak falai közül és elárasztotta az egész várost az örökké emlékezetes, nagy béketüntetés előestéjén.

(Folyt. következik.)

LIPCSE

LEIPZIGER FRÜHJAHRS MESSE 1960

KEDVES „SZÍNESEK"!

Azzal váltunk e', hogy cikket írunk a KÖZGAZDÁSZ részére utazásunk, illetve lipcsei tartózkodásunk élményeiről, a látottakról, apró mozaikokról. Mi a „Színeseknek" köteleztük el magunkat, de most zavarban vagyunk, ugyanis amiről e levélben kívánunk beszámolni, nem útleírás, úti beszámoló, még csak nem is vásári tájékoztató, egyszóval nem „színes". Vagy talán mégis...

Március 1-én érkeztünk Drezdába, csatlakozó vonatunk 3 órával később indult tovább, így sétát tehettünk a városban. Megdöbbentő kép fogadja e városban a látogatót. Németország egyik legősibb, leghíresebb, legszebb városának egyszerűen hiányzik a közepe. A főpályaudvart újjáépítették, ezzel szemben áll egy szálloda, amely csak félig dőlt romba és restaurálását most fejezik be. Ezenkívül hatalmas körzetben pusztaság, sehol egy épület, csupán az úttesteket és a járdákat restaurálták, a kereszteződésekbe oszlopokat állítottak fel, amelyeken táblák idézik a volt utcák elnevezését. A „háztömbök" helyén most füvesített lapos tér van.

Szörnyű pusztítás, rombolás, szemnek elviselhető változata mindez. Megdöbbentő e látvány, de ennél is megdöbbentőbb, amit e pusztítás körülményeiről megtudtunk.

A második világháború szövetségesei, a Szovjetunió, az USA, Anglia és Franciaország 1945. elején a Jaltai Egyezmény értelmében megállapodtak abban, hogy a hitleri Németország teljes térdrekényszerítése után hol lesznek a megszállási övezethatárok. Ennek értelmében Drezda a Szovjetunió fegyveres erőinek ellenőrzése alá került. A jaltai tárgyalás 1945. február 11-én volt, február 12-én 3—4000 angolszász bombavető egyetlen éjszaka rombadöntötte a várost. Egyetlen éjszaka 250 000 halott. A mentés lehetetlen volt, égő emberek fáklyaként, félőrülten jajveszékelve rohantak az utcán...

Amikor a vonat Bad-Schandau felől beérkezik Drezdába, viszonylag ép városrészen halad keresztül. Véletlen, hogy e városrész épen maradt? Nem, mert amint megtudtuk, az az amerikai felderítő tiszt, aki irányította az egész bombatámadást, ebben a negyedben húzódott meg, — magára persze nem kért belőle.

Közben a „pusztaság" szélére érünk, ahol már elkészült egy új központ, áruházakkal, irodákkal és körülötte hatalmas építkezés bontakozik ki. Drezda ismét felépül. Itt az építkezés sokkal nagyobb méretű, gyorsabb ütemű, mint pl. Hamburgban, ami persze érthető, hiszen Drezda a szovjet övezethez tartozik.

Tragikus múlt, de már színes a jelen. Ezen a napon kezdődik Németországban a farsang. Ezt a németek nagyon komolyan veszik. Már a kora délutáni órákban jelmezekbe öltözik a fiatalság, róják az utcákat. Lehet látni kéményseprőt, neandervölgyi embert, indiánt, cow-boyt (amihez persze a német halbstarkoknak nem is nagyon kell átöltözniök), különböző álarcokat, maszkokat. Vidám és hangos az egész város. Az üzletekben az elárusítók kifestve, álarcban, színes ruhában szolgálnak ki, papírszalag, konfettitenger mindenfelé. És másnap? Másnap az egyetemeken, főiskolákon, rektori szűnnap.

A lipcsei vásár nagy, szép, érdekes és mi büszkén hordjuk a külföldiek részére készített jelvényt, melyen fehér alapon két nagy M betű olvasható. Ez annyit jelent: Muster-Messe, mi úgy értelmezzük: Messe Mühde.

S. I.

*

Az évenként megrendezésre kerülő Lipcsei vásár a kelet—nyugati kereskedelem, a békés egymás mellett élés igen fontos tényezője. Az idei tavaszi vásáron — nem végleges adatok szerint — mintegy 9500 kiállító, köztük a szocialista országok kb. 100 külker. vállalata, vett részt. Az a tény, hogy több mint 50 ország képviseltette magát — kollektív kiállítással, vagy egyes cégek részvételével — ezenkívül, mintegy 80 országból érkeztek látogatók, köztük szakemberek tízezrei, kormány-, parlamenti- és kereskedelmi delegációk, valamint a különböző országok állami- és gazdasági vezetői — mutatja a vásár nemzetközi jellegét. Különös jelentőséggel bír a nyugati tőkés országok, elsősorban Nyugat-Németország iparának és kereskedelmének igen nagyarányú részvétele.

A vásár a szocialista országok gazdaságának gyorsütemű fejlődését és ezen országok iparának igen magas műszaki fejlettségét igazolta. A szocialista tábor országai ez évben 3600 m²-el nagyobb területen állították ki termékeiket, ezzel is dokumentálva azt a törekvésüket, hogy a világ valamennyi országával kereskedni akarnak.

A Szovjetunió impozáns kiállítása mellett a többi szocialista ország kiállításai is nagyszerű eredményeket mutattak be. Külön kiemelendő a Kínai Népköztársaság pavilonja, a kínai nép óriási eredményeinek bemutatása. A kínai ipar műszaki színvonalát tekintve ma már világviszonylatban az elsők között foglal helyet; ez évben 20 új szerszámtípust és személyautót mutattak be.

A Magyar Népköztársaság kiállítása is azt bizonyította, hogy a szocialista országok közötti munkamegosztás eredményeként népgazdaságunk évről évre nagyobb eredményeket mutat fel. Különösen nagy sikert arattak iparunk műszaki újdonságai, így az elektronikus festékszóró, a másolóeszterga, a profilmaró, a szikraforgácsológép, modern röntgenberendezések, élelmiszeripari gépeink és hiradástechnikai felszereléseink. Szépen fejlődő járműiparunk is igen komoly eredményeket ért el. Ezt bizonyítják a vásár időszakában létrejött üzletek is. Egyedül az NDK-nak 51 millió rubel értékben adtunk el autóbuszokat. Mezőgazdasági és könnyűipari vállalataink kiállításai is — amelyek a városban, az ún. vásárházakban helyezkedtek el — igen nagy érdeklődést keltettek.

G. J.

„Ifjúság a szocializmusért"

Hogyan teljesíti az I. évf. agrárszak a próbafelvételeit

Az „Ifjúság a szocializmusért" próbában mi elsőéves agrárszakos hallgatók is részt veszünk. Mielőtt azonban a próba állásáról részletesen beszélnék, szeretném röviden bemutatni a csoportot a „Közgazdász" olvasóinak. Egyike vagyunk az első évfolyamon, a legnagyobbszámú csoportoknak. Létszámunk 28 fő, kilenc lány, 19 fiú. A KISZ-tagság szempontjából csoportunk összetétele kedvező: a nem KISZ-tagok száma mindössze 7, de közülük hárman már kérték felvételüket. Bár felvételünk az egyetemre két héttel a tanévnyitás után következett be, a félévi tanulmányi eredményünk 3,64, s ezzel az évfolyamon az általános karon belül másodikak lettünk. Mint minden átlagszám, ez sem tájékoztat pontosan az egyéni eredményekről, s a mögöttük álló aktivitásról. Vannak köztünk olyanok is, akiknek eredménye jóval az átlag alatt marad. Az elért eredmény lényegében mégis kielégítő, s azt bizonyítja, hogy az agrárcsoport jól dolgozik, jól tanul.

Lényegében hasonlóan áll a helyzet az „Ifjúság a szocializmusért próba" teljesítése terén is. Látható volt a novemberi csillagtúra idején, látható most a szellemi öttusára jelentkezők létszámalakulásánál stb. Bár a próbák teljesítése még nem zárult le, már most is felállítható a tapasztalható pozitívumokról és negatívumokról egy előzetes mérleg.

Vegyük először a csillagtúra kérdését.

Csoportunkból tizenhárman köztük ketten KISZ-en kívüliek fegyelmezetten és a lehető legnagyobb erőkifejtéssel küzdöttek az előnyös helyezésért. Sajnos a természet közbelépett. A ködben eltévedtek, s az az időveszteség pótolhatatlannak bizonyult az első és második hely elnyerésére. Mindez azonban semmit sem von le a teljesítés érdeméből.

A húszórás társadalmi munka elvégzésével viszont némileg lemaradtunk. Csak négyen: Csáki Csaba, Bokor Ádám, Lőrincz Sándor és Suhajda István dolgoztak húsz órát. A többieknél kisebb-nagyobb hiányosságok vannak e téren. Bihary Zsigmond, Jáger Lajos, Kerek Zoltán, Szerdahelyi Péter, Szigeti Ernő és Szőllősi Endre csak tíz órát dolgoztak. Munkalehetőség van, az említett négy társunkhoz hasonlóan, ők is élhettek volna vele, annál is inkább, mivel munkaalkalmat nyújtó szomszédunk, a IX. ker.-i Vásárcsarnok közelsége minden, időhiánnyal érvelő kifogást kizár.

A pártkongresszus anyagát a politikai órákon dolgozta fel a csoport, vita formájában. Értékes hozzászólások hangzottak el a párt politikai irányvonalának megvitatásakor: megfelelő hozzáértés hijján akadozottabban ment a gazdaságpolitika tárgyalása, viszont a párt kultúrpolitikájának megbeszélésekor felvetődött probléma, az, hogy e politika nem tartalmaz-e bizonyos liberalizmust, igen élénk vitát váltott ki, ami elősegítette a jobb megértést.

A nemrégiben lezajlott kari szellemi öttusa versenyen a csoportunkból négyen vettek részt, kielégítő eredménnyel.

Az eredmények tehát lényegében kielégítőek, a fennálló hiányosságokat szükséges lenne minél hamarább felszámolni, mivel — egyrészt a határidő közeleg, másrészt minél jobban halasztgatják az illetők e kötelességek teljesítését, annál inkább bele fog ütközni másik kötelességük, a tanulás teljesítésébe. Reméljük, hogy e hiányosságok felszámolása után a mérleg végleg a pozitív oldalra billen.

Becski György

TAVASZKEZDET

Önkiszolgáló rendszerűvé alakítják át éttermünket

Városaink utcáin egymás után nyílnak az újrendszerű, önkiszolgáló boltok. A vásárlók örömmel üdvözlik egyre szélesebbkörű elterjedésüket, mert ezekben az üzletekben gyorsabban és kényelmesebben tudnak vásárolni.

Ismeretes, hogy az önkiszolgálás külföldön nemcsak a kereskedelemben, hanem a vendéglátóiparban is tért hódít. Nálunk csak a közelmúltban határozták el néhány étterem, köztük egyetemünk menzájának, önkiszolgáló rendszerűvé való átalakítását. Nem érdektelen néhány sort írni arról, hogy honnan ered és hogyan néz ki a vendéglátóipari önkiszolgálás?

A vendéglátóipari önkiszolgálás eredetileg az USA-ból származik. New-York központjának egyik üzleti negyedében levő nagy étterem tulajdonosa létesítette az első ilyen üzemet 1914 októberében.

Így lényegesen alacsonyabb költségekkel, a réginél nagyobb forgalmat bonyolított le. Az önkiszolgálást az ebédszünetben nála étkező hivatalnokok örömmel üdvözölték, mert gyorsabban tudtak megebédelni és megtakarították a borravalót.

Az átalakítási hullám az első világháború után érte el Amerikában a tetőpontot, és 1902-ben átcsapott Angliába is. 1939-ben már több mint ezer önkiszolgáló vendéglátóipari üzem működik.

A második világháború után egyre jobban elterjedt az önkiszolgálás a nyugat-európai államokban, és a Szovjetunióban is.

Jelenleg a Szovjetunióban már igen sok ilyen típusú üzem működik. *Az önkiszolgálás jelentősen lerövidíti az ebédidőt.* Amíg például a leningrádi üzemi étkezdékben az új módszerekre való áttérés előtt átlagosan 40 perc volt szükséges egy személy kiszolgálásához és megebédeléséhez, addig jelenleg önkiszolgálással ugyanez 15—20 perc alatt megoldható.

Hogyan lehet elérni ezt a gyorsaságot? Munkamegosztással és a terítés, valamint a felszolgálás egyes munkafolyamatainak a vendégekre való áthárításával.

Az önkiszolgáló étkezdébe lépő vendégek magukhoz vesznek egy tálcát és evőeszközöket, végigmennek egy hosszú kiadópult előtt és menet közben a pultnál leemelik a magukat kínáló étel- és italféleségeket. A tálcát nem kell kézben egyensúlyozni, hanem a pult elé szerelt csúsztatópolcon félkézzel kényelmesen továbbíthatják. A mozgás irányát terelőkorlát határozza meg. A pult végén helyezik el a fizetőpénztárat, vagy elején a jegyek leadási helyén.

Egy önkiszolgáló kiadópult percenként 15—20 főt tud kiszolgálni. Mivel étermünkben egy a la carte és két előfizetéses önkiszolgáló pult elhelyezését tervezik, előreláthatóan kiküszöbölődik a várakozás és torlódás. A pultokat egyébként a középső oszlopsor mentén fogják a terv szerint elhelyezni.

Reméljük, hogy újrendszerű étermünk jó például fog szolgálni továbbiak létesítéséhez.

Kolacsek András

Kedves olvasónk!

A KÖZGAZDÁSZ FÉLÉVES ELŐFIZETÉSE LEJÁRT. KÉRJÜK, HOGY CSEKKEN VAGY SZEMÉLYESEN SZÍVESKEDJÉK MEGÚJÍTANI AZ ELŐFIZETÉST.

Egy mérnök-közgazdász foglalkozásról

Lehet, hogy a mérnök-közgazdászok azt gondolják, hogy végeredményben ők is csak diákok — de ez sem indokolja azt az érdektelenséget, amelyet a számvitel tanszék „Iparvállalatok elemzése" című tárgya hetenkénti foglalkozásai iránt tanúsítanak.

A 43 másodéves mérnök-közgazdász hallgató közül 1960. febr. 8-án 2 fő, febr. 15-én 5 fő jelent meg a foglalkozáson.

A tanszék február 16-án levelet írt valamennyi hallgatónak, melyben felkérte őket, hogy saját érdekükben járjanak a foglalkozásokra.

Az eredmény 1960. február 22-én — 7 fő!!!

Ha jó matematikusok lennének, megpróbálnánk kiszámítani, hogy ha ilyen ütemben emelkedik a hallgatók létszáma, mikorra várható teljes létszám a foglalkozásokon.

NYOMOZÁS

késés — hiányzás ügyben

„Mindenki ébredjen fel napkeltével, s ha esetleg akadnának, akik a korai felkelés helyett inkább az alvást választják, azok felébresztésére napkeltekor szólaljanak meg az összes harangok és ha ez nem elég, minden utcában ágyúval kell a lustálkodókat felébresztení" — tanácsolta Franklin Benjámin a kapitalizmus hajnalán — a kialakuló polgárságnak, de akkor is ugyanezt mondta volna, ha reggel 8 óra körül kiáll velem a Dimitrov-tér sarkára.

Valamelyik reggel 8 óra után 5 perccel megálltam egyetemünk kapuja előtt, hogy megnézzem, hányan késnek. Számszerű adatot sajnos nem közölhetek, mert egyszerűen lehetetlen volt megszámolni őket. Emellett vizsgálódásaimat olyan tényezők is zavarták, mint pl. az, hogy alig tudtam megállni a lábamon, majdnem elsodort az érkezők áradata.

Megkérdezni őket, miért, hányszor és milyen óráról késnek, lehetetlen volt, de nem is fontos. Hiszen egy pillanat alatt is igen sok minden megállapítható. „Elaludtam és a villamos is késett". Mind megtámadhatatlan indokok.

Más alkalommal 8 óra előtt 10 perccel benéztem a IV-es előadóba, ahol aznap előadásnak kellett volna lenni. Összesze-vissza három hallgatóval találkoztam, akik kérdésemre elmondották, hogy az előadást valóban megtartják, de a többi kétszáz hallgató még ezután jön.

Meg kellett állapítanom, hogy egyetemünk kapujának csúcsforgalma 8 óra előtt három perccel kezdődik, és 8 óra öt percig tart. Ez intervallum után már valamivel kevesebben jönnek, akik pedig előtte érkeznek, azoknak a száma elhanyagolhatóan kicsi.

A későnjövők csak egy bizonyos hányadát teszik ki hallgatóinknak. Emellett jelentős azoknak a száma is, akik nem késnek. Nem azért, mert reggel korán kelnek, nem is azért, mert az ő villamosuk épp jól jön. Nem! Ők kizárólag azért nem késnek, mert egyszerűen nem jelennek meg.

A „lógók" arányának megállapítása végett bementem a IV. évfolyam egyik tudományos szocializmus előadására. A tanszék éppen katalógust tartott. Mint a leadott cédulákból kiderült, az évfolyam 32,6 százaléka hiányzott. Ebben a félévben tudományos szocializmusból ez már a második katalógus volt. Így történt, hogy Róka Ágnesnak (pénzügy IV. (1), Végh Editnek (pénzügy IV. (2), Husvéti Tibornak külker. IV. (2) és Pajzs Jánosnak külker. IV. (2) már két igazolatlan hiányzása van. (A többiektől elnézést kérünk, helyszűke miatt hagytuk ki őket.)

El kell ismernünk, hogy a „lógást"-kedvelő hallgatók helyzete egyre nehezebbé válik. Ahogy tavaszodik, a tanszékek egyre gyakrabban tartanak katalógust és egyre újabb „fogásokat" alkalmaznak.

A politikai gazdaságtan tanszéken, elmélettörténetből minden józan számítást felborítva egymás után kétszer tartottak katalógust. Eredmény: a hiányzók aránya 33—35 százalék. Itt is vannak kiemelkedő egyéniségek, mint pl. *Kovács Julia* pénzügy III/1, *Horvai Attila* külker. III/1, *Topolcsányi László* külker. III/1, *Dobsin V. Dobrev* külker. III/1, *Szecsenov Szilveszter* külker. III/1. Érdekességnek említhetem, hogy a *„katalógus-rekordot"* Szecsenov tartja, aki elmélettörténetből eddig minden katalógust *„beszedett"*, azaz nyolc darabot.

Miután ezen tényanyagot összegyűjtöttem, elindultam felkeresni az érintett hallgatókat, hátha fel tudnak hozni valamit mentségükre. A keresés nyomozásba csapott át, de eredménytelenül. Beleütköztem az ún. *„betyár-becsület"* áttörhetetlen falába.

B. R. — M. A.

Kísérleti kutyák – fájdalommentes fúrógép

LÁTOGATÁS AZ ORVOSEGYETEMEN

Kíváncsian indultunk útnak. Természetes, hisz az Orvostudományi Egyetemtől, ahová ezúttal elkalauzoljuk olvasóinkat, sok újat, sok látnivalót vártunk. Mint utóbb kiderült, nem is csalódtunk.

Útunk első állomása a Kórélettani Intézet. *Dr. Rigó János* tanársegédet keressük. A műtőben van — hangzik a válasz. Néhány pillanat múlva már mosolyogva fogad minket a tanársegéd. Míg beszélgetünk, a műtő rejtelmeit fürkésszük. Két asztalon kutyákat pillantunk meg, kísérletre alkalmas állapotban. Elaltatva, kikötözve. Szegény kutyusok! De nincs sok idő sajnálkozásra, mert a tanársegéd átveszi a „hűséges kalauz" szerepét és elhagyjuk a termet.

Dr. Harmos György tanársegéd „laborába" látogatunk. A közelgő tudományos diákkonferenciáról váltunk néhány szót. Mintegy tizenöt orvostanhallgató tart előadást. Természetesen IV. V. VI. évesek. Az előadások előtt kísérleteket, fermentaktivitás vizsgálatokat hajtanak végre a laboratóriumban.

Nem időzünk tovább. A sok látnivaló sürget. Ime. Modern mérőműszerekkel, pektofotométerrel, légfékes mérleggel ismerkedünk. A folyosón ketrecbezárt fehér patkányok. „Ezeken lépeltávolítási kísérleteket végeznek" — tolmácsolja vezetőnk. Eljutunk a gyakorlati terembe. Üres. Sajnáljuk. Szerettünk volna egy gyakorlatot végignézni.

Tekintetünk a vén falakon állapodik meg. *Dr. Rigó János* szolgál magyarázattal: „idős az épület. Valamikor ez volt a Pasteur Intézet". De mindjárt a jövőt illetően is megtudunk valamit: az intézet a második ötéves tervben új tízemeletes épülettel bővül. Helyet foglalunk. A tanársegéd az intézet általános kutatási irányait ismerteti velünk. Két alapvető kérdéssel foglalkoznak. Az egyik a pajzsmirigy megbetegedése, a másik, miért olyan gyakoriak a szívmegbetegedések.

Ideje, hogy visszamenjünk a műtőbe. Szívélyes vendéglátóink fehér köpennyel látnak el. Vezetőnk, *Ludán professzornak* mutat be bennünket. Éppen a két kutyán kísérleteznek. Az egyik asztalnál a bélboholy mozgást figyelik. Előttünk a professzor a lép-kísérletet végzi. A kísérlet célja kimutatni azt, hogy a vörös vérsejtek maguktól pusztulnak-e el, vagy elpusztulásukban a lépnek is szerepe van?

— A lép annyit jelent, mint maguknak, közgazdászoknak, a bank. Mint ahogy a bank időnként kibocsát tartalék pénzeszközöket, ugyanígy bocsát ki a lép alkalomadtán tartalék vért — magyarázza a professzor. „Professzor úr lefordítja a kísérletet a saját nyelvünkre?" — kérdezzük.

Bólint: „Igen. Ezt teszem." Igyekszik érthetővé tenni számunkra mindazt, amit látunk. Kibújunk „orvosi köpenyeinkből". A kísérlet befejeződött.

Végezetül az intézet vezetőjét, *Soós* professzort keressük fel. „Azt vizsgáljuk: ha egy táplálék alkatrészből több, vagy kevesebb van, hogyan változik a szervezet működése — mondja többek között.

Intézeti barangolásunk immár végére ért. Megköszönjük a készséges „idegenvezetést", a kapott felvilágosításokat.

Ezután ellátogatunk az Orvosegyetem lapszerkesztőségébe. „Tekintsétek meg a fogászati klinikát — javasolják. A javaslatot elfogadjuk. Magunk mögött hagyjuk a klinika lépcsőit és hamarosan rátalálunk *Dimitrov adjunktusra*. Ő az új „kalauzunk". Tőle tudjuk meg, hogy a klinika néhány része a közelmúltban készült el. A fogászati-sebészeti műtőbe visz bennünket. Kilenc lámpás, automatizált műtőasztalt láthatunk. Aztán a röntgenosztály következik. *Dr. Ferenczy Károlyt*, Magyarország egyik legjobb röntgen szakorvosát ismerjük meg. A jövő fogorvosainak képzéséről beszél.

— Az utóbbi években a fogorvosképzés elvált az általános orvosi képzéstől. A hallgatók az utolsó három évben speciális fogászati képzést kapnak. Azt akarjuk elérni, hogy a hallgatók a röntgennel is foglalkozzanak, értsék a filmet. A falakon szemléltető, kivilágított táblák. Ezek is segítik a hallgatók munkáját.

Sokat hallottunk az utóbbi időben a fájdalommentes fúrógépről. Ha már itt vagyunk, nem mulaszthatjuk el megismerését. Egy hatalmas terembe lépünk be. Sűrűn, egymás mellett fogorvosi székek, fúrógépek. Egy modernvonalú, kék gép vonja magára figyelmünket. Az általunk keresett titokzatos szerkezet előtt állunk.

Dr. Balla Zoltán ismerteti működését.

A gép német gyártmány. A népi demokratikus országokban csak nálunk található. Teljesen automatizált. A vérzésnélküli sebészeti késtől kezdve mindennel el van látva. A fúróapparátus igen magas fordulatszámmal működik.

Mi a fájdalommentesség titka? — érdeklődünk!

— A fájdalommentességet a vibrációmentesség biztosítja, — válaszolja *dr. Balla Zoltán.*

Mielőtt eltávoznánk, nevetve mondja:

— „Ha fájdalommentes fúrásra van szükség, mi bármikor rendelkezésükre állunk."

Egy zeg-zugos csigalépcsőt mászunk meg, és így jutunk el az igazságügyi fogorvostani osztályra. Az igazságügyi fogászat körébe, a fogorvos szakmával kapcsolatos jogi vonatkozású dolgok tartoznak. Srandz Dénes, az osztály vezető orvosa néhány perc alatt is nagyon sok érdekességgel lep meg minket. Az ember nem is gondolná, hogy a fogászatnak milyen nagy jelentősége van az igazságügyben. Az apaságot pl. a szájrózsák elhelyezkedése alapján meg lehet állapítani. A falon néhány fúrcsa kép. Az egyik egy többszörös gyilkos képe. Srandz Dénes doktor úr elmeséli, hogyan sikerült leleplezni az igazságügyi fogászat segítségével. Szavai nyomán egy egész detektív regényt élünk át. Nagyon érdekfeszítő. Sajnáljuk, hogy nem maradhatunk tovább. Időnk lejárt. Búcsút veszünk Dimitrov adjunktustól, a fogászati klinikától, az Orvostudományi Egyetemtől. A sok látnivaló még kavarog bennünk, de bizonyára gazdagítani fogja ismereteinket.

Gergely—Kolozsvári

ÉSZTORSZÁGI ÚTINAPLÓ

II. RÉSZ

A helyi művészklubban találkoztunk az észt festőkkel és írókkal. Narancs, teasütemény, fekete, furmint és grúz bor az asztalon. Két művésszel sikerült igen érdekes társalgást folytatnom, a forma és a tartalom, valamint a pártosság kérdéséről. Az egyik véleményének az volt a lényege, hogy az a fontos, hogy az alkotás újszerű legyen.

Ebéd után meglátogattuk a technikai intézetet. Ez a tallini műegyetem. A rektor tájékoztatott bennünket az intézmény munkájáról. Jelenleg 3500 hallgatójuk van és 50 aspiránsuk. Az öt fakultás évente ezer, ezeregyszáz mérnököt bocsát ki a levelezőkkel együtt. Igen jó a kapcsolatuk a vállalatokkal. (Mellékesen megjegyzem, hogy a rektor maga vezeti az autóját.)

Este megalakult az Észt—Magyar Baráti Társaság. Az alakuló gyűlésen mi képviseltük a Magyar Népköztársaságot.

Kedden ügyeletes voltam. Délelőtt találkoztunk az esti zeneszerzőkkel a rádió stúdiójában. Igen komoly koncertet hallgattunk végig. A műsor: képek Tallinról, Rimszkij Korzakov tanítványa mesélt a mester életéről. Együtt tanult Leningrádban Blazunovval és Prokofjevvel. Petőfi verseinek megzenésítője beszélt, majd ezután ciklusából meghallgattunk néhány dalt. A rádió zenei osztályának vezetője beszélt munkájáról. Észt operadalok, könnyűzene. A könnyűzenéjük hangszerelése nagyon hasonlít Zsoldosék hangszerelésére. Ezután két csoportban megtekintettük a rádió épületét és berendezését. A másik csoportot rászedték, hogy énekeljenek. Magnóra vették fel és előttünk le is forgatták.

Szerdán a Komszomol első titkára beszámolt a X. kongresszusról. Igen érdekes kezdeményezés bontakozott ki a diákok körében. Nyáron két, három hetet dolgoznak ingyen, úgynevezett „ösztöndíj visszafizetés" címén. Délelőtt meglátogattuk a filmstúdiót. Ezután szabad séta volt a városban. Én a kikötőbe keveredtem ki, ahol megláthattam a híres balti flotta egykét cirkálóját. Este az Észt—Magyar Baráti Társaság elnöksége búcsúvacsorát adott tiszteletünkre. A vacsora igen finom volt. Magyar nótákat énekeltünk. A szomszéd teremben levő zenekar, amikor tudomást szerzett arról, hogy itt tartózkodunk, csak magyar nótákat játszott, mégpedig igen jól.

Csütörtökön megérkeztünk Tartuba, a régi egyetemi városba. Meglátogattunk egy sörgyárat. Végignéztük a gyártási folyamatot. Ötliteres kupából ittuk a hires Portersört. A sör után almaszörpöt itattak a társasággal. (16 szeszfokos.) Az egyik munkásnak, aki erősen kínálgatott almaszörppel, megmondtam értek annyit a dologhoz, hogy nem szabad a két itókát összekeverni. Arra kért, hogy ezt ne mondjam a többieknek. Ittak is fiaink, lányaink becsületesen. Ebéd után a cipőgyárat néztük meg.

Pénteken a tartui egyetemmel ismerkedtünk. Ez a XVII. században épült. Jelenleg 5 fakultása van és 3500 diákja. A tanácsteremben valaha Liszt Ferenc is zongorázott. Igen érdekes az egyetem börtönszobája a padláson. Az ott látható rajzok egy külön képzőművészeti kiállítással érnek fel. Az igazi diákepigrammák azonban törölve vannak. Az egyetemnek külön múzeuma van. Itt igen sok régi szobor látható, valamint eredeti római pénzek. A múzeumban van úgynevezett latinszoba. A latinórákat tartják itt, Róma fénykorából származó szobormaradványok között.

A tartui egyetem könyvtára egy XIV. század korabeli templom épületének egyik részében van. 1802-ben alapították, könyvállománya: kétmillióháromszázezer darab. Az eredeti alapító levél Sándor cár aláírásával látható. A legrégibb könyve a XIII. századból való örménynyelvű, kézzel pergamentre írott mű. Itt látható a legkisebb Korán. Van egy 2,2×5 cm-es Schiller drámájuk; Liszt Ferenc autogramja; Puskin három halotti maszkja közül az egyik. Háromszázötvenezer disszertáció.

★

Hatodikán visszaérkeztünk Moszkvába. Átléptünk az egyetem kapuján s ezzel befejeződött a szép, vidám észtországi kirándulás.

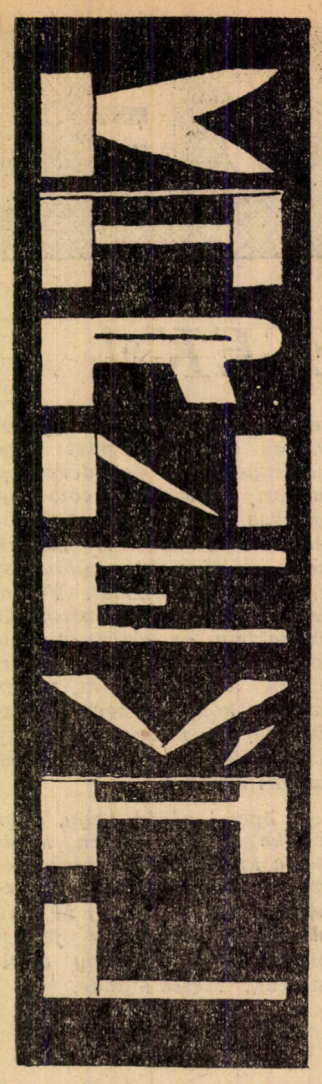

Jókedvű nótázás zaja hallatszik a büfé felől, ahol bőségesen jutott hely és ital mindazoknak, akik egy csinos lány dereka helyett, szívesebben ölelgetik a borosflaskó nyakát.

Tarka kép tárult az odaérkező Karnevál hercege elé. A vígkedélyű nótázók között Hárs László kollégiumigazgató is ott volt, és kivette részét diákjai szórakozásából.

Észrevétlen repült az idő, s rohamosan közeledett a bál befejezésének pillanata. Megritkultak a táncolók is, de a hangulat még magasabbra csapott...

... Negyed hat. Véget ért a bál, szétszéledtek a táncolók is. A porondon csak Horváth Béla, a diákbizottság titkára maradt.

Az új diákbizottság bemutatkozása volt ez a bál, — mondta — s úgy érzem, jól sikerült. Dicséret illet mindenkit azért, hogy a szervezésében részt vett. Így Márai Ferenc III. éves iparos csoportját, a képzőművész lányokat, s a mi negyedéves leányainkat, akik a büfé fenntartását vállalták magukra. A bál sikerét talán mi sem bizonyítja jobban, mint, hogy a bál mérsékelten rentabilisnak bizonyult, dacára, hogy nem volt belépődíj. A jövőben is azt szeretnénk, ha minden rendezvényünk így sikerülne.

Karnevál hercege fáradtan, de szép emlékekkel telve búcsúzott a kollégiumtól. Ide máskor is szívesen eljövök — , intett még vissza az ajtóból. Elment, s a diákotthonra egy vidám éjszaka után jóleső csend borult.

Marinov—Sárecz

Klubest a III. év belkeren

A házi kosárlabda-bajnokság végeredménye

1. **III. évfolyam kereskedelmi kar.**
2. **III. évfolyam iparkar.**
3. **II. évfolyam kereskedelmi kar.**
4. **IV. évfolyam kereskedelmi kar.**

A döntő mérkőzések eredményei:

III. évfolyam iparkar—II. évfolyam kereskedelmi kar 70:62 (40:29).

A II. évfolyam gyengén védekezett és ezzel vesztett.

A III. évfolyam kereskedelmi kar—II. évfolyam kereskedelmi kar 93:69 (39:36).

A küzdelmes első félidő után a II. félidő elején a III. évfolyam jelentős előnyre tett szert és biztosan nyert.

A III. évfolyam kereskedelmi kar—III. évfolyam iparkar 75:47 (27:25).

Ez volt az igazi döntő. A ker.-karos csapat gyengébben kezdett, az iparkar 10:1-es vezetése után fokozatosan feljött és a félidő végére a vezetést is megszerezte. A második félidőben a ker.-karosok idegekkel és szívvel is jobban bírták. Pillanatok alatt több kettős kosarat értek el és biztos győzelmet arattak. A ker-karos csapat jó egyéni teljesítmények mellett jó csapatmunkájának és védekezésének köszönheti ezt a győzelmet és a bajnokságot.

Mi volt a verseny célja? — kérdezzük a verseny egyik rendezőjét.

— A mérkőzéssorozat célja lehetőséget biztosítani az olimpiai jelvényszerző próba egy feltételének teljesítésére. Örvendetes, hogy sokan bekapcsolódtak a versenyekbe és ez a lebonyolítási rend a tömegesítés szempontjából használt egyetemünk sportjának.

Milyen volt a verseny színvonala?

— A csoportmérkőzéseken volt egy-két gyengébb mérkőzés, ami várható volt, hiszen karonként és évfolyamonként rendeztük a versenyt és így az erők szétforgácsolódtak. A döntő mérkőzéseken azonban már sok szép akciónak és jó játéknak lehettünk szemtanúi. Az is örvendetes volt, hogy sportszerűtlenség alig fordult elő. Az már jobban kifogásolható, hogy a IV. évfolyam iparkar nem indított csapatot, míg a IV. évfolyam ker.-kar a döntő mérkőzésektől időhiányra hivatkozva visszalépett.

Kik nyújtottak jó egyéni teljesítményeket a bajnokság során?

— A győztes csapat minden tagja dicséretet érdemel, de Sőrés, Szecsenov és Biró közülük is kiemelkedett, rajtuk kívül a II. helyezett csapatból Balint, Szatmári, Veér, a III. helyezett együttesből pedig Kameniczky és Lutter volt végig erőssége csapatának.

Kosárlabda hírek

A Bp. I. osztályban játszó férficsapatunk újabb két győzelmet szerzett. Az utóbbi eredménye: 1960. III. 13. KGSC—FM 67:55 (26:21).

A csapat így kezdett (a zárójelben a dobott pontszám): Horváth (1), Kiss (5) — Gábor (13) — Sőrés (18), Volosinovszki (11).

Csere: Iványi (10), Kameniczky (8), Lutter (1).

A csapat sok hibával játszott, s jelentős előnyt nem tudott kiharcolni. A hajrában feljavult és biztosan győzött.

Jók: Sőrés, Volosinovszki, Kameniczky.

KGSC II.—MAFC Villamoskar 56:54.

Női mérkőzés: Bőrellátó—KGSC 56:23.

Hazánk felszabadulásának emlékére asztalitenisz-bajnokságot rendezünk. A bajnokságot március 21-től április 4-ig bonyolítjuk le.

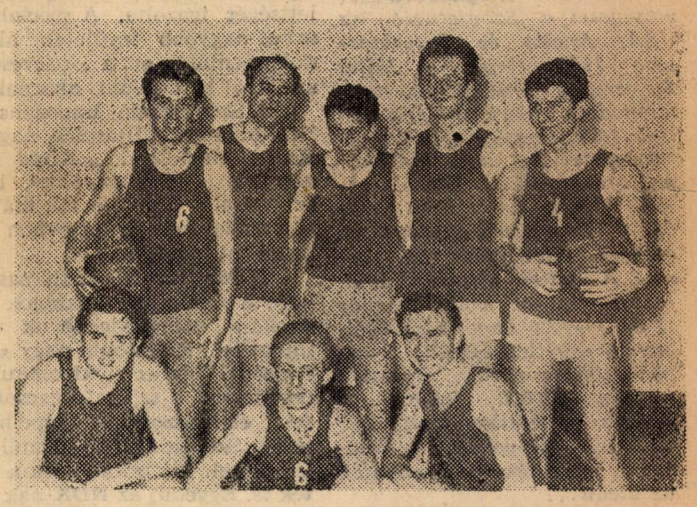

A győztes csapat: a III. év belker. csapata. Sőrés — Bíró, Borza, Szilágyi Szecsanov, Módos, — Illich — Nyirádi.

Német vendégek a menzán

Dél van. Csúcsforgalom a menzán. Kanálcsörgés, tányérzörgés... beszédfoszlányok...

A jól ismert, monoton zajba új hangok keverednek, német fiúk és lányok jönnek vidáman beszélgetve, tréfálkozva.

Két bájos német kislány ül le asztalunkhoz. Mivel riportereink a másik nemhez tartoznak, mondanunk sem kell, hogy hamarosan élénk beszélgetés alakul ki.

Elke és Karin — így hívják a két kislányt — igen jó riportalanyok. Elmondják, hogy október óta tartózkodnak hazánkban. Százhúsz társukkal a Budapesti Orvostudományi Egyetem hallgatóiként két évet töltenek nálunk, országaink között fennálló kulturális egyezmény keretében. Az NDK-ban fokozott kereslet merült fel az orvosok iránt, úgyhogy a meglevő egyetemek szűknek bizonyultak; s a hallgatók egy része a népi demokráciákban végzi tanulmányait.

— Milyen segítséget nyújt az egyetem?

— Az anyagiakon túlmenően — ami 600 forint ösztöndíjat, kedvezményes étkezést jelent — fontos számunkra, hogy az előadások német nyelven folynak. Szükségünk is van erre, hiszen magyar nyelvtudásunk még igen hézagos.

— Hogyan használjátok ki ezt a támogatást?

— Első évi vizsgáink alapján elmondhatjuk, hogy eredményeink általában kielégítőek, bár — s itt nem rólunk van szó — bizony egy-két uv. is előfordult. Ez érthető is. Hiszen mindnyájan először kerültünk el otthonról idegen környezetbe, idegen emberek közé.

— Hogy érzitek magatokat az ismeretlen emberek között?

— Ilyen rövid idő alatt is szívünkbe férkőztek magyar barátaink, olyan kedvesen fogadtak bennünket, mint régi ismerősöket.

KÖZGÁZ KARI ÉS A TAVASZ

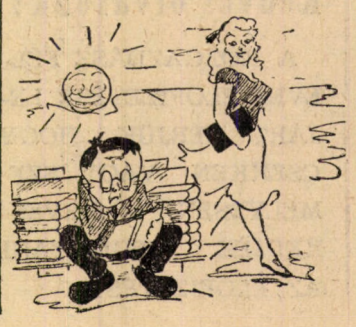

KÖZGAZDASZ
A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként
Szerkeszti: a szerkesztő bizottság
Felelős szerkesztő: Bögre Katalin
Szerkesztőség:
Bp. IX., Dimitrov tér 8. III. 381
Telefon 186—850 (138-as melléki)
Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat
Bp. VIII., Blaha Lujza tér 8
Felelős kiadó: Csollány Ferenc
Nyomatott a Szikra Lapnyomdában